ÌTÀN ÌJÌNLẸ̀ NÍPA ÌSỌTẸLẸ

ỌKÙNRIN TI ẸGBẸ̀RÚN ỌDÚN NÁÀ

Ìtàn ...

Danieli 2:1-49

Ijọba Babiloni jẹ ijọba nlá tó sì ni ọrọ̀ púpọ̀púpọ̀, síbẹ̀ Nebukadnessari ọba tún n dàámú lori ibùsùn ọba rẹ̀. Ó wòye pé, bawo ni ìgbà oun yio ṣe gùn tó, ati pé kini yio ṣẹlẹ̀ si ijọba alágbára oun nígbà tí oun bá kú tán?

Pẹlu ìbéèrè tó n dàámú ọkan rẹ̀, lorí èrò yí ni atẹ́gùn ti fẹ́ sí i, ti ọba sì rọra sùn lọ. Ní òru ọjọ́ náà ni ó lá àlá, tí ó sì rí ère, tí dídán rẹ̀ ndán gidigidi, irú èyí tí kò iti rí rí.

Léhìn tí ọba ti sí aṣọ-ìbora kúrò ni ara rẹ̀, o sáré dide kúrò lorí ibùsun rẹ̀, o si pariwo sí awọn ìránṣẹ rẹ̀ pé: “ki a pe àwọn amòye àti ọlọgbọ́n wá ní kíá. Mo gbọdọ̀ mọ ìtumọ̀ àlá yi!”

Lógán gbogbo awọn ọlọ́gbọ́n ti dúró níwájú ọba tí ọkàn rẹ̀ ti dàrú yí. “Ọba sì wí fun wọn pé, mo lá àlá kan, ọkàn mi kò sì le ilẹ̀ lati mọ̀ àlá naa.” Danielii ẹ:é. Ọkan ninu awọn woli èké naa dahun pé, “Rọ́ àlá naa fun awọn ọmọ-ọdọ̀ rẹ̀, àwa o si fi itumọ̀ naa hàn.” Gẹ́gẹ́ bi o ti ma nṣẹlẹ̀ sí awọn àlá, Nebukadnessari kò rántí àlà náà mọ́. Awọn ọkunrin wọnyi ti ma n ríran tẹ́lẹ̀, níbayi, ọba ti bẹ̀rẹ́ sí í siyèmejì lorí agbara wọn. Eleyí yio jẹ́ àyẹ̀wò pípé. Ọba sọ fún awọn olùgbaniníṁọ́ràn naa pé “ẹ sọ àlá naa fun mi ati ìtumọ̀ rẹ̀’, emi yio sì fi ọrẹ fun nyin, bikose bẹ́ẹ̀, a o ké nyin sí wẹ́wẹ́, a o si sọ ilé nyin di àátàn!”

AMAZING FACTS

Awọn amòye ati awọn ọlọ́gbọ́n gbọ́dọ̀ gbà pé, awọn kò lagbara lati tumọ̀ àlá ọba bikoṣepé wọn kọ́kọ́ gbọ́ bi ọba ṣe lá àlá naa. Ọba bínú gidigidi sí awọn èké wọnyi, ọba paṣẹ pé kí nwọn ki o pa gbogbo awọn amoye Babeli run. Síbẹ̀, Ọlọrun tì ní ẹnikan ni Babiloni ti o le ṣàlàyé àlá ọkùnrin ti ijọba rẹ̀ gbòòrò ti iṣe ti ìjọba ẹgbẹ̀rún ọdún yi.

Ẹkọ́

Dí àwọn àlàfo wọ̀nyí, lẹ́hìn tí o bá ti kà ẹsẹ Bibeli kọọkan tán.

1. Kíni ìdí ti Ọlọrun fi fun ọba Babiloni ní irú àlá bi èyí?
   Danieli 2:28
   Ṣùgbọ́n Ọlọrun kan mbẹ li ọ̀run ti o nfi _____ hàn, ẹniti o si fi hàn fun Nebukadnessari ohun ti mbọ̀ wá ṣẹ ni _____ ọjọ́. Àlá rẹ, ati iran orí rẹ lori akete rẹ, ni wọnyí.

   Àkíyèsí: Nínu àlá yi, ti iṣe ti ère oniruuru àwọ̀, Ọlọrun sàlàyé fun wa lori ijọba ẹgbẹ̀run ọdun tí yio dìde, ti yio sì subú, tí yio ṣe ni ipá lori awọn eniyan Rẹ̀ (Ọlọrun).

2. Nígbàtí awọn ìgbìmọ̀ ọba kò le è fi ìtumọ̀ àlá rẹ̀ hàn fun un, àṣẹ wo ni Nebukadnessari pa?
   Danieli 2:12
   Nitori ọ̀ràn yi ni inú ọba fi bàjẹ́, o si binu gidigidi, o si paṣẹ pé ki nwọn ki o _____ gbogbo awọn amoye Babeli run.

   Àkíyèsí: Awọn amòye ati awọn ọlọ́gbọ́n ilẹ̀ Babiloni ma nsọ pe awọn ni agbara nlá, ṣùgbọ́n nígbàtí wọn kò le è fi àlá ọba hàn, a ri wọn gẹ́gẹ́ bi alailagbara, ti wọn si tún jẹ́ ẹlẹ̀tàn. Bí o bá ṣepé, ọba ti rọ́ àlá rẹ̀ fun wọn ni, wọn ìbá ti wá ìtumọ̀ kan sá á lati ṣe ìtumọ̀ rẹ̀. Ninu ibinú rẹ̀, Nebukadnessari paṣẹ ki wọn pa gbogbo awọn ọlọ́gbọ́n - títí de orí awọn tí kò si nibẹ̀. Lara awọn tí kò sí ninu ìpàdé àkọ́kọ́, ni ẹnìkan ti o bẹ̀rù Ọlọrun ti iṣe ìgbèkùn ti orukọ rẹ̀ njẹ́ Danieli, ẹniti a ṣèṣè kọ́ ní siṣe ìránṣẹ fun ọba.

3. Nígbàtí Danieli gbọ́ àṣẹ ikú náà, kini Danieli bi ọba léèrè ati pé kilo sọ fun awọn ọ̀rẹ́ rẹ̀?
   A. Danieli 2:16
   Nigba naa ni Danieli wọlé lọ, o si bèrè lọwọ ọba pe, ki o fi _____ fun oun, o si wipé, oun ó fi ìtumọ rẹ̀ hàn fun ọba.
   B. Danieli 2:17,18
   Nigba naa ni Danieli lọ si ilé rẹ̀, o si fi nkan naa _____ fún Hananiah, Mişaeli, ati Asariah, awọn ẹgbẹ́ rẹ̀: Pé, ki nwọn ki o bèrè aanu lọ́wọ́ Ọlọrun, Oluwa ọrun, nitori _____ yi: ki Danieli ati awọn ẹgbẹ́ rẹ̀ má ba ṣègbé pẹlu awọn ọlọgbọ́n Babeli iyoku, ti ó wà ni Babeli.

   Àkíyèsí: Danieli bèèrè fun àkókò díẹ̀ lọ́wọ́ Nebukadnessari, ó sì sèlérí lati fi àlá naa hàn pẹlu ìtumọ̀ rẹ̀. Ọba tó jẹ́ pé ẹ̀rù si nbà, tí ó si fẹ́ mọ ìtumọ̀ ìran rẹ̀, o fun Danieli ni ibèrè rẹ̀. Lẹ́hìn náà ni oun ati ọ̀rẹ́ rẹ̀ lọ si Orisun kan soso ti o le fi àlá ọba hàn. Wọn gbadura si Ọlọrun ọ̀run.

4. Nígbàtí Oluwa fi àlá náà hàn fun Danieli, tani ó fi ìyìn ati ẹ̀yẹ fún?
   Danieli 2:23,28
   Mo dúpẹ́ lọ́wọ́ rẹ̀, mo si fi ìyìn fun ọ, Iwọ_____ awọn baba mi, ẹniti o fi ọgbọ́n ati agbára fun mi, ti o si fi ohun ti awa bèrè lọ́wọ́ rẹ̀ hàn fun mi nisinsinyi: nitori ti iwọ fi ọ̀ran ọba hàn fun wa nisinsinyi, Ṣùgbọ́n _____ kan mbẹ li ọ̀run ti o nfi àṣírí _____, ẹnití o si fi hàn fun Nebukadnessari ohun ti mbọ̀ wá ṣẹ ni ikẹhìn ọjọ́. Àlá rẹ̀, ati ìran rẹ̀ lori akete rẹ̀, ni wọnyi.

Àkíyèsí: Ìdìde ati iṣubú awọn ijọba le è dabi ìfẹ́ eniyàn, ṣùgbọ́n àdúrà Danieli ti fi pàtàki dídásí lati ọ̀run hàn. Kò sí ohun to ṣẹlẹ̀ tí ó jẹ́ wípé Ọlọrun kò mọ̀ nípa rẹ̀ ati pé Ọlọrun tún gbà á láàyè. Ní ẹkọọkan, a lè ma mọ ohun to nṣẹlẹ̀ ninu ayé loni ati ìdí rẹ̀, ṣùgbọ́n ìtùnú wa ni lati mọ̀ pé Ọlọrun si njọba. Danieli nìkan lo le e fi àlá ọba hàn, síbẹ̀, o fi ẹ̀yẹ fun Ẹniti o fi àlá náà hàn fun un ni gbangba - ti iṣe Ọlọrun ọ̀run.

5. Kini ohun meji ti Danieli sọ wípé ọba rí ninu àlá rẹ̀?
   A. Danieli 2:31
   Iwọ ọba nwò, sì kíyèsi, _____ _____ kan. Ère gíga yi, ti didán rẹ̀ pọ̀ gidigidi, o dúró niwaju rẹ̀, ìrí rẹ̀ si ba ni lẹ́rù gidigidi.
   B. Danieli 2:34
   Iwọ ri títí _____ kan fi wá láìsí ọwọ́, o si kọlu ère naa lẹsẹ̀ rẹ̀, ti iṣe ti irin ati amọ̀, o sì fọ́ wọn túútú.

   Àkíyèsí: Ohun àkókó tí ọba ri ni ère nlá kan ti a fi oniruurú èlò wọnyi lati inú ilẹ̀ mọ:
   1. Orí rẹ̀ jẹ́ wúrà.
   2. Àyà ati apá rẹ̀ jẹ́ fàdákà.
   3. Inú ati itan rẹ̀ jẹ́ idẹ.
   4. Ẹsẹ̀ rẹ̀ jẹ́ irin.
   5. Atẹlẹsẹ̀ rẹ̀ jẹ́ irin ati amọ̀.

   Lẹhìn èyí, ọba ri òkúta kan tí ó wá láìsí ọwọ́. Ní ikorita yi, èrù ti ba ọba Nebukadnessari débi pé, ó fẹrẹ jabọ̀ lórí ìtẹ́ ti ó joko le lórí. Danieli ti sọ gbogbo bi àlá naa ti ri gẹ́gẹ́ bi Ọlọrun ti fi hàn án. Níbayi, ọba nduro titatira lati mọ ìtumọ̀ àlá naa. Danieli naa tẹ̀síwájú lati sàlàyé ìtumọ̀ àlá naa gẹ́gẹ́ bi Oluwa ti fi hàn fun un, ohun tó dára ni pé kí a gba àlá náà gẹ́gẹ́ bi Ọlọrun ṣe fi funni. Ọ̀nà kan to dára jù lati túmọ̀ Bibeli ati ìsọtẹlẹ ni pé ki a jẹ ki Bibeli túmọ̀ ara rẹ̀.

6. Kíni ori wúrà dúró fún?
   Danieli 2:38
   Ati nibikibi tí ọmọ eniyan wà, ẹranko ìgbẹ́ ati ẹyẹ ojú-ọ̀run li o si fi le ọ lọwọ, o si ti fi ọ se alakoso lori gbogbo wọn. Iwọ li _____ wúrà yi.

   Àkíyèsí: A npe ọba ni olórí ìpínlẹ̀. Ìdí niyi ti Nebukadnessari fi dúró fun Babiloni, ijọba tó bẹ̀rẹ̀ isọtẹlẹ. Neo-Babiloni sàkóso ayé lati ọdun 612 sí 539 B.C. gẹ́gẹ́ bi ijọba tó lagbara jù ni àtijọ́ - ẹnití a lè júwe bí i orí wúrà náà. Kíyèsi pé, asọtẹlẹ bẹ̀rẹ̀ ni àkókò ti Danieli.

7. Ṣé ìjọba Babiloni yio dúró títí lailai bí?
   Danieli 2:39
   Lẹhin rẹ̀ ni ijọba _____ yio si dide ti yio rẹ̀hin jù ọ, ati ijọba kẹta miran ti iṣe ti idẹ, ti yio si se alakoso lori gbogbo ayé.

   Àkíyèsí: Ìjọba Babiloni ki yio wà títí lái. Ijọba miran yio gba ipò lọ́wọ́ Babiloni, ti iṣe ìjọba kékeré, oun ni yio sàkóso. Gẹ́gẹ́ bi fàdákà ṣe kéré si wúrà, bẹ́ẹ̀ ni ògo ìjọba tó tẹle Babiloni yio kéré. A dari ìjọba náà nipaṣẹ̀ Kirusi ni ọdun 539 B.C., ìjọba Medo-Persian borí Babiloni, o si pa á run. Agbara to njọba lorí ayé ni ọdun 539 sí 331 B.C. ni Medes ati Persians. Nígbàtí wọn njọba, ti awọn eniyan ba fẹ́ san owó orí, fàdákà ni wọn fi n san án.

YOR-SP1.indd 1 12/6/12 9:41 AM

8. Irú irin wo ni yio dúró fun ìjọba tí yio tẹle Medo-Persia?
Danieli 2:39
Lẹhin rẹ ni ijọba miran yio si dide ti yio rẹhin jù ọ, ati ijọba kẹta miran ti işe ti _____, ti yio si şe alakoso lori gbogbo ayé.

Àkíyèsí: Ìjọba idẹ ti Greece gun orí àga ìjọba nígbàtí Alexander the Great sẹgun Medes ati Persians nibi ogun Arbela ni ọdún 331 B.C., ìjọba Greece si tẹsiwajú titi di ọdún 168 B.C. A ma npe awọn ọmọ-ogun Griki ni "brazen coated" nítoripe bronze ni a fi şe ihámọra wọn. Fiyesi bi awọn irin naa se ndinkù ninu iye orí wọn lára ère naa, síbẹ, ọdun ikini gùn ju ekeji lọ.

9. Irin wo lo dúró fun ìjọba kẹrin?
Danieli 2:40
Ijọba kẹrin yio si le bi _____; gẹgẹ bi irin ti ifọ tuutu, ti si işẹgun ohun gbogbo ati gẹgẹ bi irin naa ti o fọ gbogbo wọnyi.

Àkíyèsí: Ìjọba Romu tó jẹ irin ló sẹgun Griki ni ọdun 168 B.C. o sì gbàdun agbára nlá rẹ titi di ìgbà tí a di Romu ni ìgbèkùn nipasẹ Ostrogoths ni ọdun A.D. 476. Romu ni ijọba to njọba lori gbogbo ayé nígbàtí a bí Jesu. Wo bi Danieli şe sọ asọtẹlẹ lori ìtàn àgbáyé ni ìwọn ẹgbẹrun ọdun sẹhìn ti o si jẹ òtító síbẹ. Idide ati işubú ìjọba mẹrẹẹrin wọnyi - Babiloni, Medo-Persia, Greece, ati Romu, ni a ti sọ di mímọ ninu Bibeli, ti a si jẹri rẹ pẹlu awọn ìwé ìtàn.

10. Kini yio tún sẹlẹ lẹhìn işubú ìjọba Romu?
Danieli 2:41,42
Ati gẹgẹ bi iwọ ti ri ẹsẹ ati ọmọkasẹ ti o jẹ apakan amọ amọkoko, ati apakan irin, ni ijọba naa yio _____ si ara rẹ; şugbọn ipá ti irin yio wà ninu rẹ, niwọn bi iwọ ti ri irin ti o dapọ mọ amọ, Gẹgẹ bi ọmọkasẹ naa ti jẹ apakan irin ati apakan amọ, bẹẹli apakan ìjọba naa yio lagbara, apakan yio si jẹ ohun fifọ.

Àkíyèsí: Nígbàtí ìjọba Romu bẹrẹ si idàrú ni ọdún A.D. 476, ìjọba miran gba agbára lori ayé. Dípò èyí, awọn èyà barbarian borí ìjọba Romu, wọn si pín in gẹgẹ bi Danieli şe sọtẹlẹ. Mẹwa ninu awọn èyà naa lo di Europe. Awọn ni Ostrogoths, Visigoths, Franks, Vandals, Alemannians, Sueves, Anglo-Saxons, Heruls, Lombards, ati Burgundians. Ẹ̀yà meje ninu wọn sì wà ni Europe loni. Fun àpẹrẹ, Anglo-Saxons di English, Franks di French, Alemannians naa di Germans ati Lombards náà di Italians.

11. Njẹ awọn ìjọba mẹwẹwa yi yíò şe aşeyọri ni sísọkan bí?
Danieli 2:43
Ati gẹgẹ bi iwọ si ti ri irin ti o dapọ mọ amọ, nwọn o dá ara wọn pọ mọ irú-ọmọ eniyan, şugbọn nwọn kì yio fi _____ wọn mọ ara wọn, gẹgẹ bi irin kì ti idapọ mọ amọ.

Àkíyèsí: Nípasẹ igbeyàwó, ẹgbẹ ati ìtójú, awọn eniyan ti gbiyanjú lọpọlọpọ lati so awọn agbègbè tó wà ni Europe papọ. Ninú gbogbo ìtàn awọn olórí bí i Charlemagne, Napoleon, Kaiser Wilhelm, Mussolini, ati Hitler ti sakitiyan láti gbé ìjọba Europe titun dìde; şugbọn ọrọ Ọlọrun wọnyí ti dá gbogbo ìgbìyànjú ìjọba kan soso ní àgbáyé dúró. Ifihan 13 sọ fun wa pé, akitiyan lati dá ẹsìn kan silẹ ni gbogbo ayé yio wáyé, şugbọn asọtẹlẹ Danieli ti fi ye wa pé gbogbo ayé yio pín yẹleyẹlẹ titi dé òpin ni.

12. Tani yio gbé ìjọba ikẹhìn dìde?
Danieli 2:44
Li ọjọ awọn ọba wọnyi li _____ _____ yio gbé ijọba kan kalẹ, eyi ti a ki yio le parun titi lai: a kì yio si fi ìjọba naa le orilẹ-èdè miran lọwọ, yio si fọ túútú, yio si pa gbogbo ijọba wọnyi run, şugbọn oun o dúró títí lailai.

Àkíyèsí: Ìjọba gbogbo ayé ti yio tún wà ni ti ìjọba ọrun, èyí ti a sàpejuwe ninu Matteu 25:31-34.

13. Kini òkúta náà şe sí awọn ìjọba àgbáyé miran?
Danieli 2:34,35
Iwọ ri títí òkúta kan fi wá laisi ọwọ, o sì _____ ère naa lẹsẹ rẹ, ti işe ti irin ati amọ, o si _____ wọn túútú, Nigbà naa li a si fọ irin, amọ, idẹ, fàdákà ati wúrà pọ túútú, o si dàbí ìyàngbò ipaka nigbà èrùn; afẹfẹ si gba wọn lọ, ti a ko si ri ibi kan fun wọn mọ: okuta ti o si fọ ère naa si di _____ nlá, o si kún gbogbo ayé.

Àkíyèsí: Òkúta náà ti o fi wá láìsí ọwọ dúró fún ìjọba Ọlọrun. Ìjọba náà kì yio jẹ ti ọpọlọpọ awọn ìjọba ti ayé, şugbọn yio jẹ ìpàárọ pátápátá (Ifihan 21:1). Ìwe mímọ là á yé wa pé nígbàtí Jesu Kristi bá padà dé sinú ayé, yi O pa gbogbo ìjọba ayé run, yi O si gbé ìjọba ayérayé kalẹ (Danieli 2:44). Irú ìròhìn nlá wo lèyí! Jesu nbọ padà wá! Gbogbo ìtàn ti nlọ sí òpin, nígbàtí Ọmọ Ọlọrun yio padà wá ninu ọlá nlá Rẹ, lati mu ìjọba òdodo àìnípẹkun wá. Ọba Nebukadnessari rò pé oun ti borí Ọlọrun òtítọ nígbàtí oun ti dó ti Jerusalemu ti ó si ti kó awọn ohun-èlò tó wà ninu tẹmpili lọ (Danieli 1:1,2), şugbọn a fi hàn án ní kánkán wípé Ọlọrun ni alásẹ lorí ohun gbogbo. Ohun gbogbo ti eniyan nse ló wà ni abẹ ìsàkóso Rẹ, nitori náà Ọlọrun yi O borí ogun náà. Babiloni Medo-Persia, Greece, Rome, ati ìpín mẹwa ti ìjọba Romu ni wọn ti gbìyànjú lati gba àşẹ àtọrun wá pẹlu agbára ati lati pa awọn eniyan Ọlọrun run, şugbọn gbogbo ìjọba ayé ni a o parun nígbàtí Kristi bá dé. Ọpẹ ni fun Ọlọrun, yi O borí àríyànjiyàn nlá!

14. Lẹhìn ìgbàtí o ti gbọ ìtumọ àlá náà, kíni Nebukadnessari sọ nipa Oluwa?
Danieli 2:47
Ọba dá Danieli lohùn, o si wípé, Lootọ ni, pe Ọlọrun nyin li _____ awọn _____ ati Oluwa awọn ọba, ati olùfihàn gbogbo àşírí, nitorí ti ìwọ le fi àşírí yi hàn.

Àkíyèsí: Nígbàtí ó ti ri i pé Ọlọrun ni aláşẹ pátápátá lori gbogbo àgbáyé, Nebukadnessari pẹlu naa mọ pé Ọlọrun tí Danieli nsìn jẹ olórí lori gbogbo awọn ọlọrun tó wà ni Babiloni. Báwo ni áwòrán náà se tètè yipadà! A gbé Danieli ati awọn ọrẹ rẹ ga lati inu ìgbèkùn si ipò alaşẹ fun awọn igberiko, nitori òtítọ wọn sí Ọlọrun (Danieli 48,49). Ọlọrun ma nbọlá fun awọn tó bá bọlá fun un (1 Samueli 2:30).

Èsì Rẹ

Bí o bá mọ pé Ọlọrun ni alákoso lori ohun gbogbo láyé, şe o fẹ ki o gbàkóso lori ayé rẹ náà?

ÌDÁHÙN: _____

Àfikún

Ipele yìí yio fun wa ni awọn ọrọ afikun lati tun mu wa kẹkọ síwájú si.

Wúrà = Babiloni
Orí wúrà dúró fun Babiloni, èyí ti işe agbára to sàkóso ni ọdun 612 títí di 539 B.C.

Fàdákà = Medo-Persia
Àyà fàdájà dúró fún Medo-Persia, ìjọba tó sàkóso ni 539 sí 331 B.C.

Idẹ = Greece
Itan idẹ dúró fún Greece, ìjọba tó fagbára sàkóso ni 331 sí 168 B.C.

Irin = Romu
Ẹsẹ irin dúró fun Romu, ti ó gbádùn agbára lati 168 B.C. títí di A.D. 476.

Irin ati amọ = ìjọba tó pín
Atẹlẹsẹ tó jẹ apakan irin ati apákan amọ dúró ìjọba tó ti pín tí kì yio sopọ padà. Kò sí agbára kankan to sàkóso mọ lati A.D. 476, yio si wà ní pínpín títí di ìgbà ti Kristi yio fi padà wá.

Òkúta = Ìjọba Ayérayé ti Kristi, Ọrọ Rẹ, ati Òfin Rẹ.

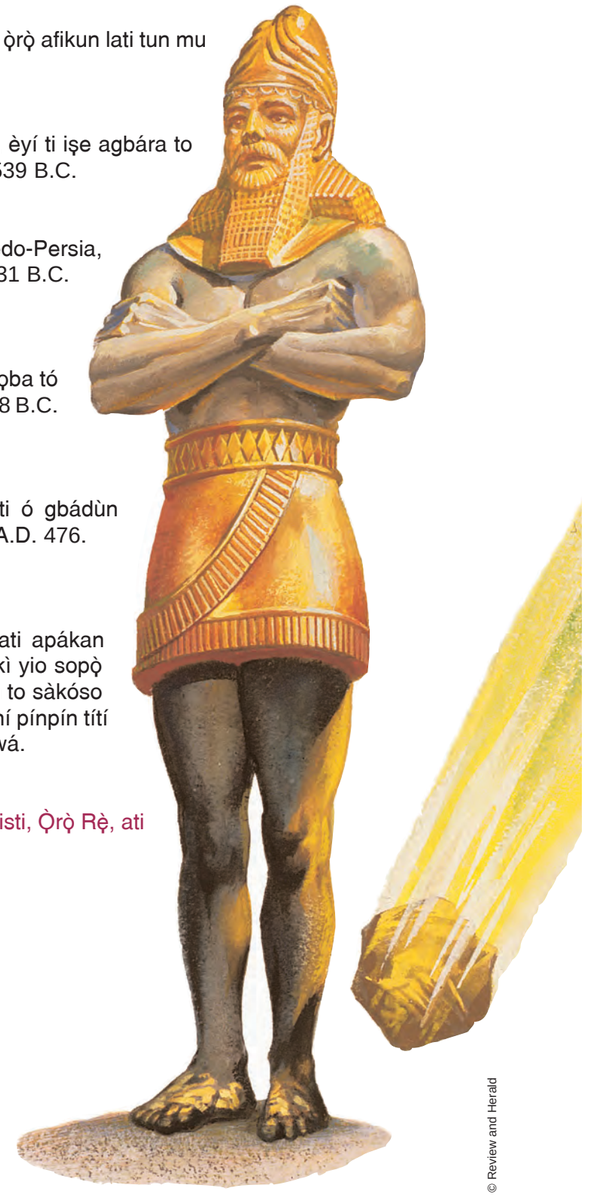

© Review and Herald

©2012 Ilé-işẹ Òtítọ Ìyanu
Àşẹ ati Ẹtọ lati tẹ iwe yi jáde wa fún
Tí a tẹ jade ní ìlú Amẹrika

AMAZING FACTS
P.O. Box 909
Roseville, CA 95678

YOR-SP1.indd 2 12/6/12 9:41 AM